

Een nieuwe koers voor alle 0-4 jarigen

Vooraf

Het Regeerakkoord laat er geen twijfel over bestaan: de aanbevelingen van Operatie Jong worden ter harte genomen. Het kind als uitgangspunt voor jeugdbeleid; het kind centraal. De verkokering voorbij.

Dit uitgangspunt is duidelijk vertaald in het voorgenomen beleid met betrekking tot de jongste leeftijdscategorie: 0-4-jarigen. Het kabinet kiest er voor het onderscheid tussen kinderopvang, peuterspeelzalen en voorscholen op te heffen door de regelgeving en de financiering te harmoniseren.

Dit beleidsvoornemen is met enthousiasme ontvangen bij de Belangenorganisatie van Ouders in de Kinderopvang en peuterspeelzalen (BOinK) en bij de belangenorganisaties voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk (MOgroep Kinderopvang, MOgroep Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening, de Branchevereniging voor ondernemers in de kinderopvang (BKN), Verdiwel en het Landelijk Platform Peuterspeelzalen). Zij hebben het initiatief genomen om een bestuurlijke Werkgroep Harmonisatie 0-4 in het leven te roepen.

Doel van deze Werkgroep is om gezamenlijk op te trekken bij de verdere uitwerking en implementatie van de harmonisering van voorzieningen voor 0-4 jarigen. De Werkgroep ziet zich als dé gesprekspartner van staatssecretaris Sharon Dijksma op dit onderwerp en kan een waardevolle bijdrage leveren door de brede vertegenwoordiging en bundeling van beschikbare expertise.

Harmonisatie voorzieningen 0- 4 jaar

De Werkgroep Harmonisatie formuleert voor de harmonisatie de volgende uitgangspunten:

- Aandacht voor zowel een pedagogische doelstelling (ontwikkelingsstimulering, pedagogische context, programmatische harmonisering en inbedding VVE) en een opvangdoelstelling (faciliteren van ouders bij combinatie zorg en werk of andere activiteiten);
- Ontwikkeling van een infrastructuur waar alle kinderen van 0-4 onder dezelfde condities gebruik van kunnen maken; een recht om een beroep te doen op de kinderopvangtoeslag voor het gebruik van een aantal dagdelen per week voor niet-werkende ouders;
- Buurtgerichte voorzieningen met nadrukkelijk aandacht voor tegengaan segregatie;
- Ruimte voor diversiteit, afgestemd op lokale behoefte. Geen blauwdruk, keuzevrijheid voor ouders;
- Verder uitwerking en financieringssystematiek in aansluiting op de systematiek van de huidige Wet kinderopvang;
- Toegankelijkheid optimaal door laagdrempeligheid en zo eenvoudig mogelijke systematiek.

Het kind centraal

De visie dat het kind centraal staat en de mogelijkheid moet krijgen zich optimaal te ontwikkelen, is voor de Werkgroep Harmonisatie de basis voor de verdere beleidsontwikkeling. Kinderen hebben er baat bij om al op heel jonge leeftijd in een groep te verblijven.

Spelend leren is in de leeftijdscategorie 0-4 jaar het uitgangspunt. Daarop moet de werkwijze van deze voorzieningen zijn geënt. Kinderopvang en peuterspeelzalen bieden een rijke pedagogische omgeving aan jonge kinderen. Dit heeft een positief effect op de (taal)ontwikkeling en levert een belangrijke bijdrage aan het voorkómen van ontwikkelingsachterstand. De kwaliteit van de opvang en de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers en peuterspeelzaalleidsters zijn hierbij van essentieel belang.

Voor- en vroegschoolse educatie

Voorschoolse voorzieningen vervullen niet alleen een belangrijke rol als het gaat om de signalering van (taal)achterstand bij jonge kinderen, maar ook bij de uitvoering van specifieke programma's om deze te voorkomen of weg te werken. De VVE-programma's worden nu al veelvuldig gebruikt in peuterspeelzalen; in toenemende mate ook in kinderdagverblijven. Deze programma's verbeteren de startcondities van kleuters in het basisonderwijs. Op korte termijn investeren in de kwaliteit en het gebruik van deze programma's is een noodzakelijke voorwaarde voor de beoogde harmonisatie van voorzieningen.

In de visie van de Werkgroep Harmonisatie kan het aanbod van VVE-programma's prima onder gemeentelijke regie ingezet worden in de voorschoolse voorzieningen.

Samenwerking en harmonisatie

Om tot harmonisatie te komen is het van belang het beleidsterrein in zijn geheel onder één ministerie te laten vallen. Het Ministerie van OCW wordt het beleidsbepalende ministerie voor de 0-4 jarigen.

Dan kan gewerkt worden aan de ontwikkeling van één wettelijk kader, dat nauw aansluit bij de huidige Wet kinderopvang. Hiermee kan de financiering, de kwaliteit en het toezicht op de kwaliteit eenduidig voor alle voorzieningen 0-4 jaar geregeld worden.

Ook niet-werkende ouders kunnen hiervan voor een aantal dagdelen in de week gebruik maken; ouders die de zorg met (de voorbereiding op) arbeid combineren, worden voor meer dagdelen gefaciliteerd. Voor werkende ouders blijft de huidige financieringssystematiek gehandhaafd. Doordat aan alle kinderen een pedagogisch rijke omgeving wordt geboden kan, ten behoeve van kinderen die gebaat zijn bij het volgen van een VVE programma, dit programma op eenvoudige wijze worden ingepast.

Nauwe samenwerking met de te vormen Centra voor Jeugd en Gezin is onmisbaar voor een goede infrastructuur die aansluit bij de lokale behoefte. De gemeenten hebben een regierol bij de totstandkoming van samenhangend jeugdbeleid en zijn daarmee een belangrijke partner.

Input Werkgroep Harmonisatie

In de Werkgroep Harmonisatie zijn organisaties vertegenwoordigd die al een aantal jaren ervaringen hebben met de harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang, in combinatie met de toepassing van VVE-programma's, in zowel een landelijke als in een grootstedelijke context. Door deze samenstelling kan de Werkgroep een waardevolle bijdrage leveren aan de verdere uitwerking en implementatie van de voorgenomen harmonisering van de kinderopvang, peuterspeelzalen en voorscholen. Door de korte lijnen naar ouders en organisaties, breed draagvlak, kennis van de praktijk en expertise op het gebied van visie en beleid kan de werkgroep als linking pin functioneren tussen de overheid en het veld en vice versa. De Werkgroep kan inventarisaties uitzetten, pilots stimuleren, good practices verzamelen en uitdragen, knelpunten inventariseren en helpen oplossen, implementatie ondersteunen etc. De Werkgroep wil met name gericht zijn op de uitvoeringspraktijk en zo concreet mogelijk vorm geven aan het lange termijn perspectief: het welslagen van de totstandkoming van een integraal aanbod voor 0-4 jarigen waarin de ontwikkeling van het kind centraal staat en er optimale mogelijkheden geboden worden. Afstemming en samenwerking met de Werkgroep Onderwijs en Kinderopvang (WOK), die zich richt op de leeftijdscategorie 4-13 jaar, is voor de Werkgroep Harmonisatie een must; doordat een deel van de betrokkenen ook in de WOK participeert, zal dit op vanzelfsprekende wijze tot stand worden gebracht.

Op twee belangrijke deelterreinen wil de Werkgroep Harmonisatie het voortouw nemen:

- Kwaliteit. Daar waar de wetgever verantwoordelijk is voor het vastleggen van algemene kwaliteitseisen op hoofdlijnen, zijn de branchepartijen (ouders en ondernemers) verantwoordelijk voor de verdere uitwerking hiervan. In de branche Kinderopvang is dit vastgelegd in het Convenant kwaliteit, dat als basis dient voor de Beleidsregel kwaliteit. Convenantpartijen nemen het voortouw om nadere uitwerking te geven aan kwaliteitseisen

voor de verschillende verschijningsvormen die voorzieningen voor 0-4 jaar zullen krijgen. Daarbij zal met elkaar bepaald worden wat de basiskwaliteit dient te zijn en in hoeverre gedifferentieerd kan/moet worden tussen de verschillende vormen.

- Arbeidsvoorwaarden. Afspraken over arbeidsvoorwaarden zijn voorbehouden aan sociale partners. Ook hierin wil de Werkgroep Harmonisatie een voortrekkersrol vervullen en een aanzet geven tot harmonisatie van arbeidsvoorwaarden van medewerkers die in de verschillende voorzieningen werkzaam zijn. Vanzelfsprekend worden de vakbonden betrokken bij deze exercitie.

Faciliteiten Werkgroep Harmonisatie

De Werkgroep Harmonisatie wil graag nader van gedachten wisselen met het ministerie over haar inzet in het harmonisatietraject. Daarbij zal een verzoek worden ingediend om de Werkgroep met financiële middelen te ondersteunen.

Werkgroep Harmonisatie, 13 april 2007